

‘Supermarkten zijn geen gevaar voor de biologische speciaalzaken’

Triodos Bank wil ondernemers Natuurwinkel sneller aan financiering helpen

ZEIST – In tegenstelling tot de grootbanken beschouwt directeur Matthijs Bierman van Triodos Bank Nederland winkeliers met een Natuurwinkel of biologische winkel niet als ‘vreemde vogels’. De ideële bank sloot deze week met Natudis een overeenkomst over de financiering van Natuurwinkel. Ondernemers met uitbreidings- of moderniseringsplannen kunnen sneller een kredietbeoordeling krijgen. ‘Deze sector groeit veel harder dan de traditionele supermarkten.’

door Peter Smit

Net als de Natuurwinkels heeft Triodos Bank lang moeten opboksen tegen een geitenwollensokkenimago. Dat vooroordeel heeft de bank inmiddels achter zich gelaten. Afgelopen zomer werd de bank met het hoofdkantoor in Zeist door de Britse zakenkrant Financial Times uitgeroepen tot de Duurzaamste Bank ter wereld van 2009. In tegenstelling tot de meeste grootbanken zet het bedrijf ook tijdens de crisis de groei voort. Bij investeerders lijkt het het nieuwe knuffelaandeel. Op 4 november werd een aandelenemissie van Triodos Bank vervroegd gesloten vanwege een onverwacht groot succes. Met een opbrengst van 102 miljoen euro is er ruim boven de doelstelling van 90 miljoen euro ingetekend. De financier van maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen groeit hard. Triodos-directeur Matthijs Bierman ziet eenzelfde ontwikkeling bij de winkels in natuur- en biologische voeding. ‘De totale markt voor biologische voeding groeide in 2008 met 12,4 procent. De speciaalzaken plusten vorig jaar 8,7 procent in omzet, dat is veel meer dan de supermarkten deden in de reguliere levensmiddelenhandel.’

Wat is het voordeel van de samenwerking met Natudis voor de Natuurwinkel-ondernemers?

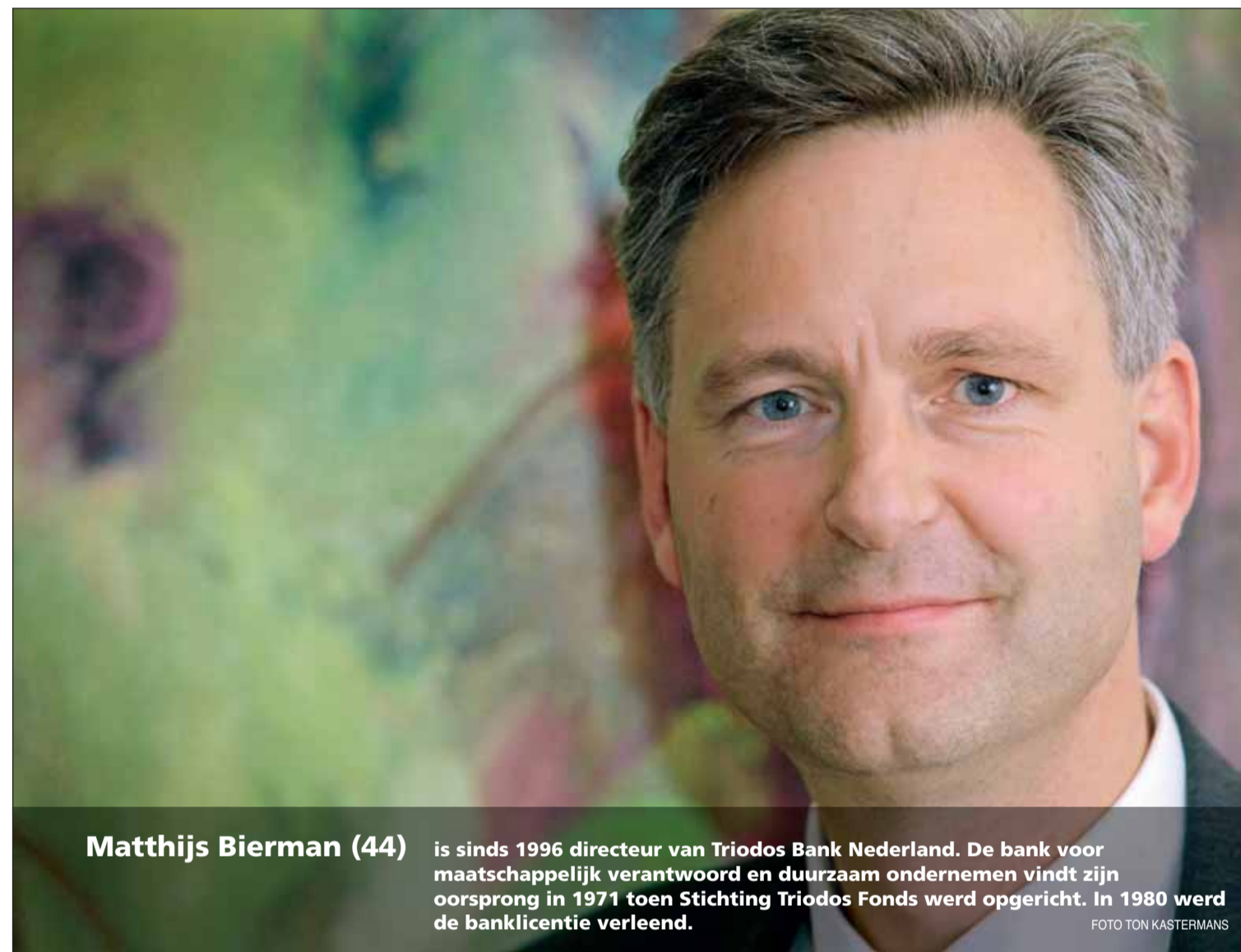
‘We hebben al veel ervaring in deze sector en weten dat elke ondernemer het weer anders doet. Wil je het doopceel van zo’n winkelier lichten, dan kost dat veel tijd. Samen met Natudis, die zijn franchisenemers al door en door kent, willen we de tijd die het kost om een financieringsaanvraag af te handelen, fors inkorten. In principe willen we binnen drie weken een antwoord geven.’

Waarom juist nu deze samenwerking?

‘De ontwikkeling en groei in biologische en natuurvoeding gaan snel. Ook hier moeten de vloeroppervlakten uitbreiden, want ook hier vragen klanten om meer keuze. Daarbij komt dat ze moeten werken aan de aantrekkelijkheid en de toegankelijkheid van hun winkels. En er speelt het vraagstuk van de bedrijfsopvolging, dat om meer financieringsmogelijkheden vraagt.’

Supermarkten halen al meer omzet uit biologische voeding, ook groeien de verkopen daar harder. Is dat geen bedreiging voor de speciaalzaken?

‘Het is onverstandig van de oorspronkelijke biologische ondernemers om zo te denken. Wij dachten ook zo, toen de grootbanken startten met groenfondsen. Die hebben wij uitgevonden en nu hebben alle andere banken deze ook. Daardoor is deze spaarvorm enorm gegroeid. Toen de andere banken ermee begonnen, zaten wij met groenfondsen op een totaal vermogen van zo’n 15 miljoen euro, nu is dat 500 miljoen euro. Alle banken samen beheren nu voor 7 miljard euro aan groenfondsen. Nu kunnen wij ons wel blindstaren op ons kleine marktaandeel daarin, maar liever kijken we naar de spec-

Matthijs Bierman (44)

is sinds 1996 directeur van Triodos Bank Nederland. De bank voor maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen vindt zijn oorsprong in 1971 toen Stichting Triodos Fonds werd opgericht. In 1980 werd de banklicentie verleend.

FOTO TON KASTERMANS

‘Fairtrade moet net zo goed gelden voor de Nederlandse boeren, maar de politiek moet dat niet reguleren. Ik geloof in een keurmerk voor Nederlandse producten met een eerlijke prijs, zoals de rode tractor in Engeland’

taculaire groei die we hebben doorgemaakt. Zo zie ik het ook in de natuurvoeding. Wanneer de grote supermarktketens daar meer aandacht aan gaan besteden, zullen de Natuurwinkels daarvan meeprofiteren. Ook voor hen zullen dan de kostprijzen dalen. En het doel om minder pesticiden en kunstmest te gebruiken, wordt er sneller mee bereikt.’

Fabrikanten proberen soms met een kleine ‘groene’ inspanning in te haken op deze trend. Is dit zogenaamde ‘greenwashing’ niet gevaarlijk voor een duurzame ontwikkeling?

‘Iedere ondernemer die bewust bezig is met pure of biologische voeding, foodmiles, kwaliteit of een combinatie daarvan, komt voor financiering door Triodos Bank in aanmerking. Greenwashing zullen wij niet ondersteunen, simpelweg omdat wanneer het even minder gaat zo’n onderneming sneller geneigd is terug te vallen op het oude. Greenwashing kan wel helpen om mensen aan het denken te zetten over groene producten. Het is goed dat er naast de keurmerken van Eko en Max Havelaar ook minder strenge organisaties zijn als Utz Kapeh en Rain Forrest Alliance. Dat geldt ook voor initiatieven van multinationals als Unilever om producten minder milieubelastend te maken. Het betekent dat meer consumenten ermee worden geconfronteerd en dat de associatie tussen voeding en duurzaamheid wordt ge-

maakt. Een deel van de consumenten neemt daar genoeg mee en anderen zullen verder gaan en meer openheid verlangen van fabrikanten en supermarkten over de oorsprong van hun voeding.’

Boeren klagen over te lage inkomsten. Zou de overheid een eerlijke margeverdeling in de keten moeten afdwingen?

‘Supermarkten zijn doorgeslagen in de prijzenoorlog met het afwentelen van kosten op de leverancier. Fairtrade moet net zo goed gelden voor de Nederlandse boeren, maar de politiek moet dat niet reguleren. Ik geloof veel meer in een keurmerk voor Nederlandse producten met een eerlijke prijs. De Britten doen dat met een logo met een rode tractor. De consument raakt steeds meer geïnteresseerd in die dingen, met meer openheid kun je hun gedrag veranderen.’

Een supermarktondernemer heeft een budget voor één duurzame investering. Wat raadt u hem aan, energiebesparing of meer fairtrade en biologische producten?

‘Lastige vraag. Investerings in energiebesparing heb je er in een paar jaar uit. Dat kan iedere boekhouder voor je uitrekenen. Het zou alleen jammer zijn als die ondernemer dan niet kan uitbreiden in zijn duurzame assortiment, want daarin zijn goede marges te behalen.’

Gewetensvraag. Sperzieboontjes uit Kenia, kunnen die volgens u?

‘Daar zijn wij niet per definitie tegen. Mits ze voldoen aan alle eisen op het gebied van milieu, arbeidsrecht en dat de landbouwgrond niet onrechtmatig is afgenomen van kleine boeren. Ik ben tegen een verbod op dergelijke producten. Wat ik er wel op aan te merken heb, is dat de prijs van die boontjes niet de werkelijke kosten reflecteert. Zo is luchtvracht onevenredig goedkoop, simpelweg omdat er op kerosine geen accijnzen worden geheven. Je moet alle kosten doorberekenen, dus ook de milieuvervuiling met pesticiden en kunstmest. Als echt alle kosten die in de keten zijn gemaakt in de schapprijs zijn verwerkt, pas dan kan de klant een eerlijke keuze maken tussen boontjes uit Nederland of Kenia.’

Triodos Bank Nederland

De Triodos Bank sloot donderdag een samenwerkingsovereenkomst met Natudis, de distributeur van natuurvoeding en de franchisegever van de formule Natuurwinkel. Triodos wil ondernemers in deze snelgroeiende sector helpen bij de financiering van onder meer moderniserings- en uitbreidingsplannen. In tegenstelling tot de grootbanken ziet Triodos de natuurvoedingswinkels niet als een onbeduidende niche, zegt directeur Matthijs Bierman. Als kenniscentrum op het gebied van maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen ziet Bierman voor deze sector een mooie en gezonde toekomst. Concurrentie van supermarkten zal volgens hem alleen maar bijdragen tot een nog snellere groei.